

Yttrande från Regionkommittén om "Kommissionens meddelande: Grönbok om den framtida gemensamma fiskeripolitiken"

(2002/C 107/15)

BAKGRUND

Kommissionens meddelande "Grönbok om den framtida gemensamma fiskeripolitiken" (KOM(2001) 135 slutlig).

Europeiska kommissionens beslut av den 22 mars 2001 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med artikel 265 andra stycket i EG-fördraget.

Ordförandens beslut av den 10 maj 2001 att ge utskott 2 (jordbruk, landsbygdsutveckling, fiskeri) i uppdrag att utarbeta yttrandet.

EG-fördraget, i synnerhet artiklarna 33, 34, 153 och 174.

Det utkast till yttrande som antogs av utskott 2 den 3 juli 2001 (CdR 153/2001 rév.) (föredragande: Rüdiger von Plüskow, statssekreterare i Schleswig-Holsteins delstatsregering, med ansvar för landsbygdsutveckling, jordbruk, livsmedelsfrågor och turism (D-PSE), och Wim van Gelder, provinsguvernör i Zeeland [NL-PPE]).

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén vid sin 41:a plenarsession den 14–15 november 2001 (sammanträdet den 14 november) följande yttrande.

Regionkommitténs kommentarer

1. Fisket och de sektorer som ligger före och efter i produktionskedjan är framför allt av stor betydelse för kustområden. Det handlar först och främst om den inkomstbildning och sysselsättningssituation som i varierande grad präglar avlägset belägna regioner. För det andra utgör fiskerinäringen en viktig del av den kulturella identiteten i dessa områden. Med undantag för turismen i de flesta områden är samverkan med andra sektorer förvisso relativt begränsad, men fiskerinäringens betydelse i ett antal kustområden är dock betydligt större än vad dess procentuella andel av bruttonationalprodukten ger vid handen.

2. Regionkommittén är oroad över det ekonomiska läget inom vissa delar av gemenskapens fiskerisektor. Situationen är ytterst osäker i ovannämnda regioner på grund av otillräckliga bevarandeåtgärder (med risk för utfiskning), överkapacitet i flottorna inom vissa segment och de snabbt stigande kostnaderna efter den senaste oljeprishöjningen. Fiskerisektorn har inte heller anpassats till rådande omständigheter, vilket också spelar en viss roll. Detta leder med nödvändighet till otillräcklig lönsamhet för många fiskeriföretag inom vissa segment i dessa regioner, vilket i sin tur innebär att fiskarna och deras familjer har otillräckliga inkomster och sysselsättningen minskar. Det är dock viktigt att inse att stöd till kapitalinvesteringar kan ha intensifierat problemet med överkapacitet, låg lönsamhet och utbyte av arbete mot kapital i fiskerisektorn, samtidigt som andra sektorer erbjuder stabilare och mer vävlönade arbeten.

3. Kommittén konstaterar att den gemensamma fiskeripolitiken på det hela taget inte har nått de mål som satts upp. Framför allt har man inte lyckats skapa ett hållbart utnyttjande av fiskeriresurserna och en förbättring av yrkesfiskarnas levnadsvillkor. Kommittén anser därför att det nu efter tjugo år är nödvändigt med en genomgripande översyn av den gemensamma fiskeripolitiken.

4. Nya utmaningar kräver emellertid också en genomgripande omorientering av den europeiska fiskeripolitiken, något som är särskilt viktigt mot bakgrund av den förestående utvidgningen av unionen, den tilltagande globaliseringen samt nödvändigheten av att i tillräcklig utsträckning ta hänsyn till utvecklingsländernas intressen.

Rekommendationer

1. Regionkommittén välkomnar uttryckligen kommissionens initiativ att i sin grönbok presentera en skoningslös analys av nuläget och att med denna som utgångspunkt utveckla idéer och modeller för en genomgripande reform.

Eftersom det nuvarande förvaltningssystemet i den gemensamma fiskeripolitiken har misslyckats, efterlyser ReK en vetenskaplig analys av alternativa förvaltningssystem som är i linje med den europeiska integrationen. En sådan analys saknas i grönboken.

ReK fordrar därför att kommissionen förbinder sig att i det slutdokument som skall bilda underlag för rådets beslut införa en bedömning av grönboken utförd av Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerisektorn (STECF). Denna bedömning skall bland annat ta upp gemenskapens samförvaltningsystem, och särskilt förslaget om ett system med individuella fiskerättigheter inom gemenskapen.

Kommittén efterlyser en integrerad och fördjupad analys, med inriktning på biologi, teknik, ekologi och samhällsekonomi, som grund för den framtida politiken. Registreringen av statistik som rör fiskerinäringen bör därför förbättras.

2. Kommittén instämmer i de grundprinciper för en gemensam fiskeripolitik som kommissionen presenterar i grönboken, liksom i dess avsikt att göra tydliga prioriteringar inom dessa mål. Dessa prioriteringar bör bygga på ovannämnda integrerade analys.

Det är absolut nödvändigt att också fastställa ett prioriterat mål om man skall kunna fastställa huvuddragen i den framtida gemensamma fiskeripolitikens förvaltningsmodell. Om man låter dagens vagheter kvarstå, inte tar itu med motsägelserna mellan olika mål inom fiskeripolitiken och låter en avsiktsförklaring ersätta konkreta förslag är den pågående översynen dömd att misslyckas.

3. Kommittén instämmer även i kommissionens bedömning av nuläget och i de antaganden om vad som skulle inträffa om den nuvarande fiskeripolitiken drivs vidare i oförändrad form.

4. Beträffande de alternativ och preferenser som kommissionen har presenterat för den framtida fiskeripolitiken vill kommittén framföra nedanstående rekommendationer, som i nuläget är begränsade till principuttalanden.

Förstärkning och förbättring av bevarandepolitiken

5. ReK stöder kommissionens strävan efter en flerårsförvaltning som inriktas på flera arter och på ekosystemen, på grundval av en integrerad analys, men kommittén vill också framhålla att man med tanke på de mycket komplicerade förhållandena måste komma fram till ett så enkelt regelsystem som möjligt för att underlätta en effektiv förvaltning och vinna förståelse hos yrkesfiskarna. Kommittén välkomnar i synnerhet kommissionens avsikt att ta särskild hänsyn till det specifika läget i de enskilda regionerna i de yttersta randområdena i Europeiska unionen.

6. Kommittén håller med kommissionen om att det krävs effektivare bestämmelser än tidigare beträffande de tekniska åtgärderna. I synnerhet är det absolut nödvändigt med effektivare bestämmelser om bifångster. Kommittén är också av samma åsikt som kommissionen vad gäller kravet på fleråriga program för beståndens reproduktion.

För att förstärka politiken för resursbevarande åtgärder är det, enligt kommitténs uppfattning, av särskild betydelse att minska det industriella fisket, dvs. fiske för leveranser till fiskmjöls- och fiskoljesektorn. Så länge den globala efterfrågan ökar och fiskeresurserna ständigt minskar måste man se över omfattningen av det industriella fisket. Kommittén förväntar sig att kommissionen, efter att ha genomfört grundliga undersökningar med utgångspunkt i vetenskapliga rekommendationer, lägger fram konkreta förslag på hur det industriella fisket kan minskas.

Kommittén konstaterar att vissa drivgarn, som till exempel används för fiske av olika tonfiskarter, och bottenläpredskap med ett system av flytbojar skadar det marina ekosystemet. Dessa redskap bör totalförbjudas, eftersom ovannämnda arter kan fiskas med andra redskap som dessutom är fullständigt selektiva och miljövänliga.

7. Kommittén konstaterar i likhet med kommissionen att det i grund och botten inte finns några verkliga alternativ till principen om relativ stabilitet, som innebär att en viss fördelningsnyckel ligger till grund för beslut om enskilda kvoter, så länge det ekonomiska och sociala läget inom fiskerisektorn inte har stabiliserats. Man bör dock ta fasta på rekommendationen att det kan vara på sin plats att fundera över om marknadskrafterna måste få verka för att man skall få en ekonomiskt och socialt sund fiskerinäring i EU, om detta är ett verkligt alternativ.

Fördelningsnyckeln fastställdes emellertid redan 1981 – innan Grekland, Spanien, Portugal, Sverige, Finland och Österrike blev EU-medlemmar – och den bör därför uppdateras, så att hänsyn tas till de livsviktiga behoven i lokalsamhällen som i dag är beroende av fiske.

8. Med eftertryck stöder kommittén kommissionens avsikt att även fortsättningsvis behålla de nuvarande särskilda bestämmelser som gäller för att förbehålla tillträdet till en kustzon på mellan 6 och 12 sjömil för småskaligt kustfiske. Samma sak gäller för bibehållandet av bestämmelserna i de särskilt känsliga områdena Shetlandsboxen och Nordsjön.

Kommittén noterar kommissionens förslag att införa marknadsbaserade system för kvotittdelning och för tillträdesavgifter för fiskerätt. Kommittén betonar dock att det finns en risk för att fiskeriverksamheten koncentreras till stora fiskeföretag till nackdel för det medelstora och småskaliga fisket, med negativa konsekvenser för de berörda kustregionerna, om inga skyddsåtgärder vidtas.

Främjande av miljödimensionen i den gemensamma fiskeripolitiken

9. Regionkommittén välkomnar att kommissionen i sitt meddelande "En strategi för att integrera miljöskyddskraven i den gemensamma fiskeripolitiken" anger att miljöaspekterna skall beaktas på ett bättre sätt i den gemensamma fiskeripolitiken för att trygga fisket, ekosystemen och produktkvaliteten. Det är då av särskild betydelse att man beaktar alla miljökonsekvenser som har en negativ inverkan på fisket, exempelvis i samband med sjöfart, oljeutvinning, muddring, hamnanläggningar, landåtervinning, anläggning av tidvatten- och vindkraftverk etc. Kommittén vill emellertid uttryckligen varna för schablonartade bestämmelser. Tillämpningen av dessa principer bör i stället anpassas till de villkor som råder i de enskilda regionerna och till deras system, för att ta hänsyn till de kraftigt varierande maritima ekosystemen genom motsvarande bestämmelser.

10. Kommittén anser även att införandet av ett märkningssystem inom fiskerisektorn är ett bra sätt att skapa acceptans för fisket hos allmänheten. Ekologisk märkning skulle även kunna vara av betydelse för att skapa och främja miljö- och kvalitetsmedvetande hos yrkesfiskarna själva.

Märkning av ansvarsfullt fiske är ett av de förvaltningsinstrument för fiske som har störst möjligheter att fungera i framtiden, och det bör införas så snart som möjligt. ReK uppmanar därför kommissionen att inrätta ett offentligt organ som skall ansvara för märkning och kontrolleras av EU:s institutioner.

Konsumentskydd

11. Liksom kommissionen vill kommittén framhålla de näringsfysiologiska fördelarna med fisk och fiskprodukter. Det är emellertid också obestridligt att dessa produkter, liksom andra, kan innehålla hälsofarliga föroreningar m.m. Därför är det nödvändigt att tillämpa hälsokraven i gemenskapslagstiftningen även på detta område. Här ingår även att man måste fastställa gränsvärden för skadliga ämnen.

12. Kommittén vill uttryckligen framhålla nödvändigheten av ett så strikt agerande, eftersom man annars inte kan försäkra sig om att konsumenterna litar på säkerheten i fisk och fiskeriprodukter. Den BSE-kris som på senare tid förekommit inom nötköttsektorn har tydligt påvisat vilka katastrofala följder förlusten av konsumenternas förtroende kan få för vissa produkter, och därmed ofta också för hela regioner.

13. Samtidigt vill kommittén emellertid med eftertryck påpeka att de principer som gäller för producenterna i gemenskapen även måste gälla för import av produkter från tredje land, framför allt med tanke på att gemenskapen i hög grad är beroende av import från dessa länder.

Flottpolitik

14.1. Kommittén instämmer i kommissionens uppfattning att den hittillsvarande gemensamma flottpolitiken inte har nått sina mål på ett genomgripande sätt; framför allt går det inte att konstatera några positiva effekter på beståndet. I princip stöder kommittén därför kommissionens målsättning att förverkliga en effektiv flottpolitik som skapar balans mellan fångstkapacitet och utnyttjandegrad. Analysen av fiskefartygens fångstkapacitet måste därför genomföras enligt kriterier som tar hänsyn till den tekniska utvecklingen. Samtidigt måste man se till att de framtida bestämmelserna omfattar en längre tidsperiod. Kommittén stöder även kommissionens avsikt att utforma de framtida bestämmelserna på ett öppnare och enklare sätt än tidigare för att därigenom skapa större förståelse hos yrkesfiskarna. Medlemsstaterna måste också införa effektivare system för övervakning och kontroll, samt strängare sanktioner om reglerna inte följs.

14.2. Kommittén är medveten om att problemet med den nya flottpolitiken är ett av de svåraste i hela reformen. I samarbete med forskare och berörda näringslivssektorer måste man därför noggrant pröva de beslut som skall fattas. Otillräckligt förberedda beslut leder till felaktiga avgöranden som kan få allvarliga ekonomiska konsekvenser för de berörda regionerna. Kommittén uppmanar därför kommissionen att i tid vidta alla nödvändiga åtgärder för att komma fram till en seriös beslutsprocess. Det är nödvändigt att undvika schablonartade bestämmelser och i stället i utökad omfattning vidta åtgärder som är specifikt inriktade på den aktuella situationen, på det berörda flottsegmentet eller den aktuella regionen för att på så sätt skapa den flexibilitet som krävs.

För att kunna förutse vilka effekter som EU:s olika åtgärder kan förväntas få i regioner och lokalsamhällen som är beroende av fiske, behövs det en grundlig undersökning av fiskerisektorn i dessa områden. Undersökningen bör behandla åtgärdernas inverkan på fiskeflottan, industri, handel och tjänster som rör fiske, demografi och samhällsstruktur och i förebyggande syfte föreslå de socioekonomiska åtgärder som krävs.

Ett bra exempel på en utmärkt fungerande bestämmelse när det gäller att begränsa fiskefångsten är i detta sammanhang de bestämmelser om dagar till havs och det samförvaltningsystem som utvecklats i Nederländerna.

14.3. Oberoende av resultatet av en sådan prövning ställer sig kommittén uttryckligen negativ till en oproportionerligt stor minskning av antalet nya fiskefartyg i flottan. På de flesta håll inom fiskerinäringen har fiskarna fartyg som är anpassade till den egna typen av fiske och som inte kan ersättas med mindre fartyg eller med fartyg med mindre motorer, eftersom detta skulle kunna innebära ett hot mot säkerheten ur fångstteknisk, ekonomisk, sjöfartsmässig eller arbetsteknisk synvinkel. Av samma skäl är det oacceptabelt med kapacitetsviten så fort det uppstår handel med licenser. Ett automatiskt agerande utan hänsyn till de enskilda fallen måste avvisas. Med tanke på många fartygs höga ålder, särskilt i Medelhavet (trållarnas genomsnittsålder är mer än 25 år) bör man behålla de statsstöd som möjliggör en förnyelse av fiskeflottorna med bibehållen kapacitet.

14.4. Kommittén betonar uttryckligen att den nödvändiga anpassningen av flottstrukturen inom Europeiska unionen, och den därmed med nödvändighet sammanhängande minskningen av flottan, måste ha som målsättning att skapa en modern flotta. Om detta mål inte uppnås är det omöjligt att åstadkomma en förnyelse och en teknisk upprustning av fiskeflottan. Kommittén uppmanar därför kommissionen att presentera förslag till lösningar som inte enbart får bestå av att åtgärderna i det förra utvecklingsprogrammet (FUP) löper vidare. Enligt kommitténs uppfattning måste den smärtsamma anpassningsprocessen åtföljas av kompletterande åtgärder, exempelvis i form av skrotning och sociala kompensationsbidrag som under en övergångsperiod finansieras av gemenskapen. Dessa utbetalningar får emellertid inte bidra till att man bevarar överkapaciteten på områden som strukturellt sett är olönsamma. De får därför endast vara av tillfällig art.

14.5. Kommittén välkomnar kommissionens beredskap att föreslå undantagsregler för de små fiskeföretagen för att inte riskera fortlevnaden för sådan fiskeverksamhet.

14.6. För att den nya strukturpolitiken skall kunna genomföras, anser ReK att det är avgörande att behålla finansieringsinstrumentet FFU om man vill få till stånd en lönsam och konkurrenskraftig europeisk flotta som avpassats efter det tillgängliga beståndets produktivitet. Nyckelreferenser för att uppnå detta mål måste vara dels de ansträngningar som under senare tid gjorts i regionerna för att minska och anpassa flottan, dels potentialen hos bestånden inom varje segment.

Förbättring av styrningen inom den gemensamma fiskeripolitiken

15.1. Kommittén välkomnar kommissionens strävan att genom reformen införa bestämmelser som möjliggör öppenhet, kostnadseffektivitet, flexibilitet och insatser i krislägen. Det är därför viktigt att inkludera samtliga berörda parter i beslutsfattandet och genomförandet av åtgärder. Man kan här

dra nytta av producentorganisationernas ståndpunkter som beskrivs i den marknadsbaserade politiken. Producentorganisationerna är mycket väl lämpade för att ta visst ansvar för förvaltningen. Samtliga berörda parter skulle på så sätt utgöra en del av politiken och få ett visst medansvar.

15.2. Kommittén välkomnar uttryckligen kommissionens avsikt att i vissa fall delegera ansvaret för att anta särskilda lokala bevarandeåtgärder till medlemsstaterna. Genom ett sådant decentraliserat regleringsansvar skulle man beakta subsidiaritetsprincipen, samtidigt som man skulle få garantier för ett snabbt och situationsanpassat agerande.

Om samtliga medlemsstater tillämpar subsidiaritetsprincipen och ger regionerna möjlighet att medverka i beslutsprocessen skulle de bidra mer till förvaltningen och få ett medansvar vid utformningen och genomförandet av politiken för att bevara fiskeresurserna, på snarlika villkor som vid förvaltningen av strukturfonderna.

15.3. Med samma eftertryck stöder kommittén kommissionens förslag att medlemsstaterna skall kunna anta striktare bevarandeåtgärder än de som planerats av gemenskapen, inte bara gentemot den egna statens fiskare, utan gentemot alla fiskare. Kommissionen bör genomföra en principundersökning av i vilken omfattning i tid och rum dessa åtgärder kan genomföras, utan att det strider mot principen om att utesluta varje form av diskriminering. Det är självklart att man på ett effektivt sätt skall beakta vetenskaplig rådgivning i beslutsprocessen, och att man skall ta hänsyn till den integrerade kustområdesförvaltningens planer och åtgärder i kustområden.

Övervakning och kontroll

16.1. Kommittén stöder kommissionens uppfattning att de enskilda medlemsstaternas åtgärder måste samordnas på ett bättre sätt, samt att man måste införa strängare och mer enhetliga sanktioner om reglerna inte följs. Ett så enhetligt sanktionssystem som möjligt skulle dessutom spela en viktig roll genom att påvisa medlemsstaternas och gemenskapens beslutsamhet i deras nödvändiga ansträngningar för att bevara bestånden. Som kommissionen också anger bör man inte heller utesluta möjligheten att införa kraftfulla sanktioner, exempelvis förlust av fiskekvoter eller indragning av licenser.

Kommissionen måste under alla omständigheter utforma de inspektions- och kontrollinstrument som krävs för att garantera att villkoren för lagligt fiske är enhetliga i samtliga regioner. Denna harmonisering bör också omfatta de avskräckande åtgärder eller sanktioner som finns i de olika medlemsstaterna.

16.2. Efter att ha harmoniserat kontroll- och sanktionsmekanismerna anser kommittén att vägen ligger öppen för en europeisk tillsynsmyndighet. Även om medlemsstaterna har en klar behörighet att vidta nationella åtgärder bör en dylik instans bidra till att samtliga berörda parter behandlas lika och till att man kommer till rätta med fiskarnas misstroende. Detta skulle dessutom kunna vara bästa sättet att övertyga samtliga berörda parter om att det krävs nya bestämmelser.

Kommittén anser att kommissionen i större utsträckning bör sträva efter att förbättra och förenkla möjligheterna att kontrollera att föreskrifterna efterlevs.

Förstärkning av den gemensamma fiskeripolitikens sociala och ekonomiska dimension

17.1. Enligt kommittén innehåller detta kapitel nya avgörande inriktningar för den nya gemensamma fiskeripolitiken och bör därför granskas särskilt noggrant. Det är även uppenbart att denna uppräknade av åtgärder hänger samman med det som sagts om den nya flott- och bevarandepolitiken. I grund och botten handlar det om den centrala frågan i vilken grad EU är beredd att bidra finansiellt för att främja fiskerinäringen i framtiden. Kommissionen låter sig uppenbarligen ledas av tanken att gemenskapens stöd till denna sektor skall minskas rejält och att stödet till flottan helt skall dras in när denna moderniseras. Man vill snarare koncentrera sig på åtgärder som skrotning och tider för nedläggning. Samtidigt vill man införa fler marknadsekonomiska inslag i fiskeripolitiken.

17.2. Regionkommittén har förståelse för att kommissionen vill omforma det nuvarande och inte särskilt effektiva stödsystemet för flottan till ett mer välfungerande system. Denna inställning, som kommittén verkligen ställer sig bakom, får dock inte leda till en väsentlig ökning av gemenskapens fiskekapacitet.

Dessutom bör kommissionen aktivt anmoda medlemsstaterna att fullt ut använda alla socioekonomiska instrument som finns tillgängliga för dem genom gemenskapens strukturfonder, dvs. Fonden för fiskets utveckling och mål 1, 2 och 3. Dessa program kräver lämplig nationell samfinansiering för att garantera att EU:s finansiella allokeringar används till full nytta för fiskesamhällen i ALLA medlemsstater under programperioden. ReK är övertygad om att dessa fleråriga strukturfondsprog-

ram, om de inriktas på ett ändamålsenligt sätt, kommer att göra det möjligt för lokala och regionala myndigheter och utvecklingskontor att i de fiskeberoende samhällenas intresse och för deras välfärd genomföra framtida strategier som ger mervärde, främjar den ekonomiska utvecklingen och skapar arbetstillfällen.

17.3. Det är även viktigt att det görs en utförlig och seriös faktainriktad och vetenskaplig undersökning av det mycket invecklade regelverket som är en oerhört viktig del i den nya reformpolitiken. Förhastade politiska beslut kan få motsatt effekt på det gemensamma målet som syftar till att på längre sikt bevara fiskeresurserna och garantera den berörda befolkningens inkomster. Kommittén uppmanar därför uttryckligen kommissionen att utvärdera sin politik i förhållande till målen i gemenskapsfördragen och sina egna mål, och därefter utarbeta lämpliga förslag.

17.4. Kommitténs viktigaste anmärkningar till innehållet i detta kapitel är följande:

- Kommittén välkomnar kommissionens målsättning att utveckla en sund och vinstgivande fiskesektor.
- ReK välkomnar kommissionens avsikt att främja missgynnade områden där det inte finns någon alternativ näringsverksamhet.
- Kommittén efterlyser ekonomiskt stöd till analyser och projekt som syftar till att effektivisera fiskerisektorn genom kostnadsbesparingar, förändrade fiskemetoder m.m.
- Kommittén efterlyser bidrag till att förbättra såväl levnads- och arbetsförhållandena ombord som produktkvaliteten.
- Kommittén motsätter sig förslaget att göra ingrepp i den löpande programplaneringen av EU:s strukturfonder, inbegripet fonden för fiskets utveckling (FFU) som löper till 2006, i syfte att drastiskt minska det finansiella stödet för modernisering och nybygge av fiskefartyg.
- Kommittén avfärdar även förslaget att i princip endast ge finansiellt stöd till avveckling av flottan.

Kommittén understryker ännu en gång vikten av att bevara en modern basflotta.

17.5. ReK uppmanar kommissionen att lägga fram en studie över de olika förslagen till förvaltning av reglerade marknadssystem, samförvaltningssystemen och dess eventuella socioekonomiska följder för förvaltningen av gemenskapsfisket, och att bifoga denna studie till sitt förslag till rådet om översyn av den gemensamma fiskeripolitiken.

Stöd till vattenbruk

18.1. Kommittén delar kommissionens uppfattning att miljöskyddsåtgärder är särskilt viktiga inom vattenbruket. ReK kan dock inte hålla med kommissionen om att marknaden skall bli den enda drivkraften för att utveckla detta område. Vad gäller de växande skillnaderna mellan produktion och efterfrågan på fiskeriområdet, som lett till EU:s beroende av import från tredje land, är kommissionens inställning verklighetsfrånvärd. Dessutom utgör vattenbruket ett verkligt alternativ till de inkomstmöjligheter och arbetsplatser som går förlorade vid en sanering inom fiskesektorn.

18.2. Regionkommittén förordar därför att man skall ge stöd till vattenbruk både i form av investeringar och genom att bevilja extra anslag för så kallad miljövänlig teknik, för att på ett effektivt sätt åtgärda de befintliga miljöeffekterna. Man bör särskilt undersöka möjligheten att låta vattenbruk och fiske gå hand i hand, genom t.ex. odling av fisk som får vandra ut och växa till i havet (s.k. sea ranching).

Beredningsindustrin

19.1. Kommissionen fastställer mycket riktigt att beredningsindustrin liksom handeln utgör betydande delar av den lokala näringsverksamheten och står för de flesta arbetsplatserna inom fiskerisektorn. I princip kan kommittén även förstå kommissionens avsikt att koncentrera stödet på detta område till små och medelstora företag i de regioner som är mest beroende av denna näring. Denna grundläggande princip får dock inte leda till att all annan verksamhet automatiskt utesluts från att få stöd.

19.2. ReK konstaterar att säkerställandet av en livskraftig och konkurrenskraftig fiskerinäring behandlas synnerligen ytligt avseende fiskeriets och fiskeflottans överkapacitet. Att säkerställa en hållbar och mångsidig fiskeriverksamhet innebär att även fiskberedningsindustrin och fiskhandeln mer målmedvetet tar på sig ansvar för genomförandet av miljöskyddsmålen för fiskeresurser och vattenekosystem. Därför är det viktigt att i samband med utvecklingen av marknadspolitiken för GFP uppmärksamma att åtgärderna för en eventuell miljömärkning riktas till hela produktionskedjan på fiskeriområdet, från fiske till fiskhandel.

Yttre förbindelser

20.1. Kommittén är liksom kommissionen medveten om gemenskapens övergripande ansvar samt vikten av att förvalta fiskbeståndet i alla världshav. En avvägning måste därför göras

mellan gemenskapsflottans behov och dagens fiskebestånd samt fisket i vatten runt tredje land. Gemenskapens principer om hållbarhet, försiktighet och miljöskydd måste respekteras.

Kommittén anser att samtliga berörda parter från medlemsstaterna bör delta i förhandlingarna med tredje land.

20.2. Kommissionens mål måste dock under alla omständigheter vara att sluta fiskeavtal med tredje länder med tanke på de otillräckliga resurserna i gemenskapsvattnen och nödvändigheten att avveckla den egna flottan. På så vis säkras också en framtid för gemenskapens fiske. Fiskeavtalen bör hädanefter beakta utvecklingsländernas legitima krav på en utveckling av den egna fiskerisektorn.

Medelhavs fisket

21.1. Kommittén välkomnar att kommissionen särskilt uppmärksammar fisket i Medelhavet och att man föreslår ett speciellt åtgärdsprogram för dessa regioner. Kommittén understryker dock att de allmänna undantagsreglerna till förmån för regioner som har specifika problem på grund av den speciella situationen i Medelhavsområdet, i enlighet med de föregående reformkapitlen, inte räcker för att lösa problemen i dessa områden. Kommittén håller även med kommissionen om att de nödvändiga åtgärderna först och främst skall inriktas på de regioner där konkurrensen mellan fiskerionationer är särskilt stark och där konflikter lätt kan uppstå. I och med trycket på kustområdena vid Medelhavet, t.ex. på grund av turismen, verkar det dessutom betydelsefullt att komma fram till lösningar med hjälp av ett integrerat system för förvaltning av kustområdena.

21.2. För att verkligen kunna bygga upp i vissa fall dramatiskt minskade fiskbestånd är det nödvändigt att bestämmelserna inom den gemensamma fiskeripolitiken även omfattar Medelhavsregionen och att man tillämpar ett effektivt system för övervakning och kontroll.

Genomförandet av ett regionalt pilotprojekt som projektet FAO-AdriaMed (Albanien, Kroatien, Italien och Slovenien) som har sin verksamhet i Termoli (Italien) och som är avsett att stärka det vetenskapliga samarbetet inom sektorn för utvärdering och förvaltning av fiskeriresurserna i Adriatiska havet, utgör en positiv utveckling mot ett internationellt multilateralt samarbete.

Projektet med ett internationellt avtal om fisket i Adriatiska havet mellan EU och tredje länder runt Adriatiska havet, som nyligen fått stöd av Italiens parlament och regering, är en naturlig och positiv följd av AdriaMed. Enligt anvisningarna i Montego Bay-konventionen skall projektet omfatta inrättandet av en internationell myndighet för fisket i Adriatiska havet, som i enlighet med den gemensamma fiskeripolitiken och FAO:s uppförandekodex för ett ansvarsfullt fiske skall säkerställa bevarandet, främjandet och ett hållbart utnyttjande av fiskeriresurserna i Adriatiska havet genom homogena och integrerade bestämmelser för fisket.

21.3. Vad gäller den särskilda situationen för fisket i Medelhavet, de betydande bristerna i förvaltningen av resurserna och nödvändigheten att utarbeta ett flertal nya bestämmelser för fiskerisektorn, stöder kommittén kommissionens förslag att införa särskilda förfaranden. Ett exempel på detta kan vara upprättandet av ett forum för fiskeriministrar från alla Medelhavsländer som framför allt skall behandla övervakningen av fisket i Medelhavets internationella vatten eller inleda en förbättrad och öppen form av subregionalt samarbete på området.

Bryssel den 14 november 2001.

Sammanfattning

22.1. Kommittén konstaterar sammanfattningsvis att kommissionens grönbok utgör ett lämpligt diskussionsunderlag för den nödvändiga reformen av gemenskapens fiskeripolitik. ReK välkomnar därför kommissionens initiativ. Samtidigt understryker dock kommittén att man först måste göra en fördjupad och integrerad analys av sektorn om man skall kunna fatta beslut om vitala frågor som bevarandeåtgärder, flottans struktur och gemenskapens finansiella stöd till de nödvändiga anpassningsåtgärderna, i syfte att bidra till en bättre framtid för Europas fiskesektor. Först då har rådet ett tillräckligt beslutsunderlag för sin politik. I detta sammanhang uppmanar kommittén rådet att i större utsträckning än tidigare grunda sina politiska beslut på grundläggande vetenskapliga rekommendationer. För att den nödvändiga reformen skall accepteras, måste de berörda aktörerna också göras delaktiga.

22.2. Slutligen betonar kommittén nödvändigheten av att införa särskilda bestämmelser för regioner som är särskilt beroende av fiskerinäringen och för småskaligt fiske. En avvägning måste därför göras av fiskerisektorns behov, och i synnerhet beträffande de fiskeföretag som bedriver småskaligt icke-industriellt fiske i Medelhavet.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT
